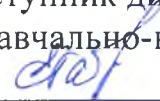

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчально-виховної роботи

 Олена Гавриш
06.03 2026 року

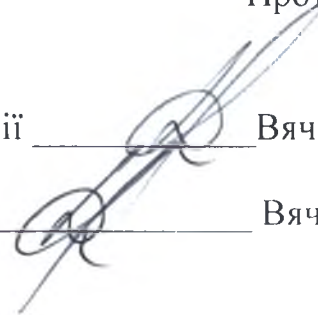
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

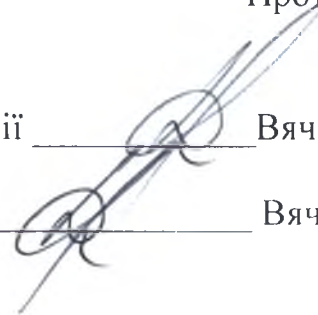
Машиновикористання в тваринництві

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Форма навчання	денна
Загальна кількість годин / кредитів ECTS	90/3
Характеристика навчальної дисципліни	вибіркова
Форма семестрового контролю	залік
Мова викладання	українська
Інформація про викладача, контактна інформація	Дараган Вячеслав Миколайович, вища категорія

Силабус розглянуто на засіданні циклової комісії спеціальності «Агроінженерія»

Протокол № 1 від 04.03 2026 року

Голова циклової комісії Вячеслав ДАРАГАН

Викладач Вячеслав ДАРАГАН

1.МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни	вивчення студентами характеристики тваринницьких підприємств, структури та організації інженерно-технічної служби підприємства, методики проектування поточкових технологічних ліній та процесів, теоретичних основ виробничої і технологічної експлуатації обладнання тваринницьких ферм і комплексів.
Завдання вивчення дисципліни	студенти повинні: знати: класифікацію та основні типорозміри тваринницьких ферм; завдання і функції інженерно-технічної служби, права то обов'язки спеціалістів інженерно-технічної служби; принципи організації матеріально-технічного забезпечення; правила монтажу та організацію пусконаладжувальних робіт; правила технічного обслуговування обладнання для тваринництва; матеріально-технічну базу тваринництва та засоби ТО; правила техніки безпеки і протипожежні заходи під час роботи на машинах і обладнанні для тваринництва; способи захисту навколишнього середовища від шкідливих впливів сучасної техніки. вміти: планувати та організовувати роботу тваринницьких об'єктів; проектувати поточкові технологічні лінії та процеси; розробляти операційні та технологічні карти; проводити монтаж обладнання та пусконаладжувальні роботи; планувати та проводити технічне обслуговування машин та обладнання тваринництва; організовувати заходи з техніки безпеки при роботі на машинах та обладнанні.

2.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви змістовних модулів, тем	Всього годин	Аудиторні			Самостійна робота
			лекції	лабораторні	практичні	
1	2	3	4	5	6	7
	Модуль 1					
1	Вступ	4	2			2
2	Тема 1.1 Загальна характеристика тваринницьких підприємств	5	2			3
3	Тема 1.2 Планування тваринницьких об'єктів	4	2			2
4	Тема 1.3 Організація матеріально-технічного забезпечення тваринництва	5	2			3
5	Тема 1.4 Організація інженерно-технічної служби тваринництва	4	2			2
	Модуль 2					
6	Тема 2.1 Основи проектування поточкових технологічних ліній	9	2		4	3
7	Тема 2.2 Монтаж технологічного обладнання	9	2		4	3
8	Тема 2.3 Пусконаладжувальні роботи	7	2		2	3
	Модуль 3					
9	Тема 3.1 Основи технологічної експлуатації фермерської техніки	4	2			2
10	Тема 3.2 Технічна експлуатація машин та обладнання	11	2		6	3
11	Тема 3.3 Зберігання машин та обладнання	7	2		2	3
	Модуль 4					
12	Тема 4.1 Матеріально-технічна база тваринництва	5	2			3
13	Тема 4.2 Засоби технічного обслуговування машин	4	2			2
14	Тема 4.3 Комплексна механізація технологічних процесів на фермі	7	2		2	3
15	Тема 4.4 Техніка безпеки на тваринницьких фермах	5	2			3
	Всього	90	30		20	40

3. ТЕМИ ТА ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1	Тема Вступ 1. Завдання та зміст дисципліни 2. Особливості виробництва продукції тваринництва 3. Напрями та принципи розвитку галузі	2
2	Тема 1.1 Загальна характеристика тваринницьких підприємств 1. Класифікація тваринницьких ферм та комплексів 2. Основні типорозміри ферм та комплексів 3. Роль комплексної механізації тваринництва	
3	Тема 1.2 Планування тваринницьких об'єктів 1. Розробка генерального плану ферми та комплексу 2. Внутрішнє планування та обладнання тваринницьких приміщень 3. Організація робіт у тваринництві	2
4	Тема 1.3 Організація матеріально-технічного забезпечення тваринництва 1. Принципи організації МТЗ 2. Організаційні форми МТЗ тваринництва	2
5	Тема 1.4 Організація інженерно-технічної служби тваринництва 1. Завдання і функції ІТС 2. Структура ІТС 3. Права та обов'язки спеціалістів ІТС	2
Модуль 2		
6	Тема 2.1 Основи проектування потокових технологічних ліній 1. Особливості функціонування потокових технологічних ліній 2. Вибір необхідної кількості машин та обладнання 3. Розробка операційних та технологічних карт	2
7	Тема 2.2 Монтаж технологічного обладнання 1. Значення та особливості монтажних робіт 2. Критерії оцінки монтажопридатності обладнання 3. Організація і технологія проведення монтажних робіт	2
8	Тема 2.3 Пусконаладжувальні роботи 1. Значення пусконаладжувальних робіт 2. Організація пусконаладжувальних робіт 3. Послідовність виконання пусконаладжувальних робіт	2
Модуль 3		
9	Тема 3.1 Основи технологічної експлуатації фермерської техніки 1. Експлуатаційні властивості машин та обладнання 2. Продуктивність машин 3. Баланс часу зміни	2

10	Тема 3.2 Технічна експлуатація машин та обладнання 1. Системи і заходи технічної експлуатації 2. Організація і планування ТО машин та обладнання 3. Технічне обслуговування машин та обладнання	2
11	Тема 3.3 Зберігання машин та обладнання 1. Види і порядок постановки на зберігання 2. Технічне обслуговування при зберіганні 3. Розрахунок трудозатрат при зберіганні	2
	Модуль 4	
12	Тема 4.1 Матеріально-технічна база тваринництва 1. Пости технічного обслуговування 2. Пункти технічного обслуговування 3. Станції технічного обслуговування	2
13	Тема 4.2 Засоби технічного обслуговування машин 1. Обладнання для проведення технічного обслуговування 2. Пристрої для проведення технічного обслуговування 3. Пересувні засоби ТО	2
14	Тема 4.3 Комплексна механізація технологічних процесів на тваринницьких фермах 1. Комплексна механізація технологічних процесів на фермах ВРХ 2. Комплексна механізація технологічних процесів на свинофермах 3. Комплексна механізація технологічних процесів на вівцефермах	2
15	Тема 4.5 Техніка безпеки на тваринницьких фермах 1. Техніка безпеки при монтажу обладнання 2. Техніка безпеки при пусконаладжувальних роботах 3. Техніка безпеки при проведенні ТО	2
	Разом	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Проектування потокових технологічних ліній	2
2	Складання операційних та технологічних карт	2
3	Монтаж обладнання для водопостачання та напування тварин	2
4	Монтаж систем мікроклімату та каналізації	2
5	Проведення пусконаладжувальних робіт обладнання	2
6	Технічне обслуговування обладнання для приготування та роздавання кормів	2
7	Технічне обслуговування обладнання для видалення гною	2
8	Технічне обслуговування обладнання для доїння корів та первинної обробки молока	2
9	Постановка техніки на зберігання	2
10	Ознайомлення з комплектом машин і обладнання на тваринницьких фермах	2
	Разом	20

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Вид навчальної діяльності	Форма контролю	Кількість годин
1	Тема Вступ 1. Перспективи розвитку галузі			2
2	Тема 1.1 Загальна характеристика тваринницьких підприємств 1. Стан механізації тваринництва			3
3	Тема 1.2 Планування тваринницьких об'єктів 1. Особливості роботи фермської техніки			2
4	Тема 1.3 Організація матеріально-технічного забезпечення тваринництва 1. Заходи технічної експлуатації засобів механізації у тваринництві			3
5	Тема 1.4 Організація інженерно-технічної служби тваринництва 1. Системи технічної експлуатації засобів механізації у тваринництві			2
6	Тема 2.1 Основи проектування потокових технологічних ліній 1. Визначення економічних показників технологічних карт			3
7	Тема 2.2 Монтаж технологічного обладнання 1. Монтажні організації та спеціалізовані заготівельні підприємства			3
8	Тема 2.3 Пусконаладжувальні роботи 1. Планування пусконаладжувальних робіт			3
9	Тема 3.1 Основи технологічної експлуатації фермерської техніки 1. Показники ефективності машиновикористання			2
10	Тема 3.2 Технічна експлуатація машин та обладнання 1. Форми організації технічного обслуговування			3
11	Тема 3.3 Зберігання машин та обладнання			3

	1. Організація праці при зберіганні машин та обладнання			
12	Тема 4.1 Матеріально-технічна база тваринництва 1. Розрахунок необхідної кількості працівників для проведення ТО			3
13	Тема 4.2 Засоби технічного обслуговування машин 1. Розрахунок необхідної кількості обладнання для проведення ТО			2
14	Тема 4.3 Комплексна механізація технологічних процесів на тваринницьких фермах 1. Комплексна механізація технологічних процесів на птахофермах			3
15	Тема 4.4 Техніка безпеки на тваринницьких фермах 1. Техніка безпеки при зберіганні машин			3
	Разом			40

8. ВИДИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Види контролю:

- **Поточний** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання різнорівневих завдань, відтворення виробничих ситуацій).
- **Модульний** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання різнорівневих завдань).
- **Підсумковий** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання різнорівневих завдань, відтворення виробничих ситуацій, письмова контрольна робота).

Планується проведення поточного контролю під час аудиторних занять, контроль якості виконання СРС; рубіжного контролю у формі захисту практичних робіт; підсумкова атестація у формі заліку.

Поточний контроль - 20%

Контроль СРС - 20%

Захист ПР - 30%

Поточний і рубіжні контролю не менше 60%. Підсумковий контроль не менше - 30%.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Машиновикористання в тваринництві» здійснюється за національною чотирибальною шкалою.

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно» («5»)	Студент знає технологічні вимоги до машин та обладнання; призначення, будову, технологічний процес роботи обладнання; способи виявлення і усунення основних несправностей; правила техніки безпеки і протипожежні заходи. Вміє проводити технологічну наладку обладнання на задані режими роботи і працювати на них; виявляти та усувати несправності в роботі обладнання; самостійно опановувати конструкції і робочі процеси обладнання для переробки сільськогосподарської продукції. Студент активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.
«Добре» («4»)	Студент знає технологічні вимоги до машин та обладнання; призначення, будову, технологічний процес роботи обладнання; способи виявлення і усунення основних несправностей. Вміє проводити технологічну наладку обладнання на задані режими роботи і працювати на них. Студент активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточні, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу.
«Задовільно» («3»)	Студент знає призначення, будову, технологічний процес роботи обладнання. Вміє проводити технологічну наладку обладнання на задані режими роботи. Студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти, події, робити висновки, але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача. Дас

	не повні відповіді на заняттях.
«Незадовільно» («2»)	Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітленні неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущенні суттєві помилки.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

БАЗОВА

1. Ревенко І. І. Машиновикористання у тваринництві: підручник / І. І. Ревенко, В. М. Манько, В. І. Кравчук. – Київ: Урожай, 2004.
2. Ревенко І. І. Машина і обладнання для тваринництва / Ревенко І. І., Брагінець М. В., Ревенко В. І. – Київ: Кондор, 2009.
3. Ревенко І. І. Проектування механізованих технологічних процесів тваринницьких підприємств / І. І. Ревенко. – Київ: Урожай, 1999.
4. Механізація і автоматизація тваринництва: підручник / [Ревенко І. І. та ін.]. – Київ: Вища освіта, 2004 – 399 с. : іл.
5. Машинне доїння корів і первинна обробка молока / [Фененко І. І. та ін.] ; за ред. А. І. Фененка. – Київ: Урожай, 1990.
6. Механізація трудомістких робіт у малих фермах / [Ясенецький В. А. та ін.]. – Київ: Урожай, 1990.
7. Машина і обладнання для тваринництва: підручник для студентів аграрних навчальних закладів I-II рівнів акредитації / І. І. Ревенко, В. С. Хмельовський, О. О. Заболотько та ін.. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., - 2017. – 304 с.

ДОПОМІЖНА

1. Ревенко І. І. Посібник майстра-наладчика обладнання тваринницьких ферм і комплексів / Ревенко І. І., Мозоленко Є. М., Чос М. М. – Київ: Урожай, 1992.
2. Ревенко І. І., Щербак В. М., Побігун А. М. Машина та обладнання для тваринництва:
3. Машина та обладнання для тваринництва: посібник-практикум / [Ревенко І. І. та ін.]. – Київ: Кондор, 2011. – 396 с.
4. Машина і обладнання для тваринництва та птахівництва: посібник / [за ред. В. І. Кравчука, Ю. Ф. Мельника]. – Дослідницьке: УкрНДІПВТ ім. Погорілого, 2009. – 207 с.
5. Посібник-практикум з механізації виробництва продукції тваринництва / [Ревенко І. І., та ін.] ; за ред. І. І. Ревенка. – Київ: Урожай, 1994.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://nmcbook.com.ua/elepidruchnuk/motnmc/Golovna/Golovna.htm>

12. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Машиновикористання в тваринництві» - вибірковий освітній компонент для здобувачів фахової передвищої освіти.

Основні форми освітнього процесу при вивченні дисципліни:

- навчальні заняття (лекції та практичні заняття);
- самостійна робота здобувачів;
- контрольні заходи (поточне оцінювання, модульне оцінювання, підсумкове оцінювання).

Методичне забезпечення курсу складається з програми навчальної дисципліни, силабуса дисципліни, конспекту лекцій, навчальної літератури, тестових завдань для оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Під час викладання навчального матеріалу лекцій використовується мультимедійна презентація (за потреби), сучасні інтерактивні форми навчання: мозковий штурм, дебати, робота в групах, обговорення ситуацій.

Поточний контроль з дисципліни «Машиновикористання в тваринництві» здійснюється на кожному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, умінь самостійно опрацьовувати теоретичний матеріал, здатності осмислити зміст теми чи розділу.

Самостійна робота студента включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в тематичному плані дисципліни поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до аудиторних тем, контролюється під час модульного контролю.

Оцінка за практичне заняття виставляється на основі поточного опитування, з обов'язковою демонстрацією вмінь та навиків виконання практичної роботи.

Після вивчення тем модуля проводиться модульний контроль за темами, що входять в даний модуль у вигляді тестування на платформі Moodle. На тестовий контроль відводиться не більш 2 спроб, з яких зараховується одна спроба з максимальною кількістю балів. Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) враховуючи практичні, лабораторні заняття та оцінки підсумкового модульного контролю.

Здобувач вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він відвідував (онлайн чи офлайн формат) аудиторні навчальні заняття, виконав усі види робіт, передбачені програмою навчальної дисципліни та має позитивні результати з усіх форм контролю.

При вивченні дисципліни «Машиновикористання в тваринництві» здобувачі освіти зобов'язані:

- сумлінно дотримуватися розкладу занять з навчальної дисципліни, навчання може відбуватись в онлайн форматі (дистанційна форма освітнього процесу - програма Zoom). Студенти можуть ознайомитись із матеріалом

дисципліни (лекція, практична робота, лабораторна робота, самостійна робота) на освітній платформі Moodle.

- відпрацьовувати пропущені лекції та практичні заняття з поважної причини впродовж тижня після завершення дії поважної причини. Пропуск без поважної причини відпрацьовується студентом через співбесіду, виконання практичних завдань, написання конспекту пропущеної теми. За пропуски без поважних причин студент може бути неатестованим з даної дисципліни.

Академічна доброчесність студентів є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування, плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства).

Студент повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. З повагою ставитись до всіх учасників освітнього процесу.